

K MINORITŮM VE VÝCHODNÍCH ČECHÁCH ROKU 1786

Josef SVÁTEK

V době josefinských reforem na sklonku 18. století došlo i ke zrušení většiny minoritských konventů v českých zemích. V české provincii

fádu to byly v letech 1784-1786 konventy v Jilovém, Kadani, Kuklenách, Litoměřicích, Mladé Boleslaví, Pardubicích a Stříbře, v morav-

ské provincii r.1785 Olomouc. Později v letech 1814-1815 byly zrušeny ještě konventy horaždovický v provincii české a uničovský v provincii moravské. Za sekularizace v roce 1810 byly uzavřeny a zrušeny veškeré konventy minoritského řádu na území, náležejícím Pruskému království (Kladsko a pruské Slezsko): Kladsko, Bytom, Horní Hlochov, Javor, Kozlì, Lemberk, Opolí, Středa, Svidnice, Vladislav a Vratislav.¹⁾

Prostředky minoritských konventů, zrušených v josefinské době, se staly součástí Náboženského fondu (Náboženské matice). Státní orgány se tak zmocnily obrovského množství finančních prostředků. V Čechách získal Náboženský fond 11 740 730 zlatých a 30½ krejcaru (do toho nebyly zahrnutы některé statky a nemovitosti, jistiny, knihy, rukopisy, archiválie aj.).²⁾ Moravský náboženský fond získal 10 141 628 zl. 17 kr., nepočítaje peníze, které stát získal v tzv. Rakouském Slezsku.

Ve východních Čechách byl zabaven majetek minoritských konventů v Pardubicích (17 349 zl. 8 kr.) a Kuklenách (46 960 zl. 46 kr.). Při zániku obou konventů roku 1786 v nich působilo: v Pardubicích 14 kněží, v Kuklenách 11 kněží a 4 la-

ičtí bratři. ³⁾ Kuklenský kwardián se stal farářem v Kuklenách, jeden jeho konventuál administrátorem fary ve Všestarech.

1) O minoritských konventech viz T.V.Bilek, Statky a jmění kolejí jesuitských, klášterů, kostelů, bratrstev a jiných ústavů v království Českém od císaře Josefa II. zrušených. Praha 1893, s.263-268,296.

2) Odsouzenihodná byla skutečnost, že takto stát získal i mnohé intenční peníze, které fehólníkům odevzdali obyvatelé na celebrování mše za mrtvých.

3) O minoritech nejnověji J.Svátek, Z dějin pousteven ve Slezsku v 18. století, Časopis Slezského muzea, ser.B, 47, 1988, s.65-71; týž, Krnovský minorita Mikuláš z Kozlí a jeho vědecké dílo, ČMM 109, 1990, s.235-253; týž, Stavební a umělecký vývoj minoritských konventů ve východních Čechách, Informační zpravodaj Klubu přátel pardubického muzea, 1990/1-3, s.21-34; týž, Profesoři a učitelé na minoritském gymnasiu a na minoritské hlavní škole v Pardubicích v letech 1728-1786, tantéž s.35-37, týž, Spolupráce minoritů a piaristů na Moravě, Zpravodaj Muzea Kroměřížská, 1990/3, s.20-22.

ZUSAMMENFASSUNG

Zur Zeit der Josephiner Reformen am Ausgang des 18. Jahrhunderts kam es zur Auflösung der meisten Minoritenkonvente in den böhmischen Ländern. In Ostböhmen wurde der Besitz der Minoritenkonvente in Pardubice (17 349 Gulden, 8 Kreuzer) und Kukleny (46 960 G., 46 Kr.) eingenommen. Vor der Auflösung beider Konvente 1786 wirkten in Pardubice 14 Priester, in Kukleny 11 Priester und vier Laienbrüder.